

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

28 oktober 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock –

**betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003
tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Patrick Lachaert**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1896 (2003-2004)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTING VAN DE GEDEELTELIJKE HERZIENING VAN HET RSV	4
I.1. Procedure en traject van de herziening van het RSV	4
I.2. Inhoudelijk : onderwerpen van de herziening	4
I.2.1. Wonen	5
I.2.2. Bedrijvigheid	7
II. BESPREKING	7
III. STANDPUNTBEPALING	11
IV. STEMMING	11
BIJLAGEN :	
– Bijlage 1 : selectie gemeenten	15
– Bijlage 2 : onderscheid stedelijk en buitengebied	16
– Bijlage 3 : vergelijking	17

DAMES EN HEREN,

Op 23 oktober 2003 besprak de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening het ontwerp tot gedeeltelijke herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, zoals voorlopig vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003.

Overeenkomstig artikel 20, § 7, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening kan het Vlaams Parlement een standpunt uitbrengen bij de Vlaamse regering vooraleer deze de herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen definitief vaststelt.

Na toelichting van het ontwerp tot gedeeltelijke herziening van het RSV en kennisname van het advies van Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening van 14 oktober 2003, werd op 23 oktober 2003 een voorstel van resolutie met een standpuntbepaling over de herziening van het RSV ingediend door de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock en in de commissie besproken.

I. TOELICHTING VAN DE GEDEELTELIJKE HERZIENING VAN HET RSV

Namens de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie, geeft de heer Wolfgang Vandevyvere van de afdeling Ruimtelijke Planning van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (AROHM) een toelichting bij de gedeeltelijke herziening van het RSV.

I.1. Procedure en traject van de herziening van het RSV

Op 28 februari 2003 heeft de Vlaamse regering een herziening van het RSV voorlopig vastgesteld. Het betreft een partiële herziening. De regering wou op korte termijn een oplossing bieden voor een aantal knelpunten.

Vooraleer de Vlaamse regering dergelijke partiële herziening voorlopig kon vaststellen, had de Vlaamse regering het advies nodig van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-Raad), de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse Commissie Ruimtelijke Ordening (Vlacoro). De Vlaamse regering nam op 19 juli 2002 een principebeslissing over de herzie-

ning van het RSV. Vervolgens werd die voorgelegd aan de genoemde adviesorganen.

Na deze adviezen heeft de Vlaamse regering op 28 februari 2003, bij besluit, de herziening voorlopig vastgesteld. Nadien volgde een openbaar onderzoek, dat liep van 7 mei tot 4 augustus 2003. Er werden provinciale informatie- en inspraakvergaderingen georganiseerd om de bevolking te informeren. Voor de voorlopige vaststelling zijn er ook een aantal plenaire vergaderingen gehouden met gemeente- en met provinciebesturen, om die besturen allemaal de mogelijkheid te geven eventuele opmerkingen en suggesties over de herziening te formuleren.

Na het openbaar onderzoek en een adviesronde waarbij onder meer MiNa-Raad en SERV opnieuw advies konden geven, heeft Vlacoro op 14 oktober 2003 een advies uitgebracht.

Volgens de decretale bepalingen in verband met de herzieningsprocedure (artikel 20 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening), heeft het Vlaams Parlement de mogelijkheid om over het ontwerp van herziening van het RSV een standpunt uit te brengen (binnen 180 dagen vanaf het begin van het openbaar onderzoek).

Het Vlaams Parlement zal zich, na de definitieve vaststelling door de Vlaamse regering, opnieuw moeten uitspreken over de bekrachtiging van de bindende bepalingen van het herziene RSV. Nadien volgt de bekendmaking van het besluit van de Vlaamse regering houdende definitieve vaststelling van het herziene RSV in het Belgisch Staatsblad bij uittreksel.

I.2. Inhoudelijk : onderwerpen van de herziening

De Vlaamse regering heeft de bedoeling het RSV gedeeltelijk te herzien om een oplossing uit te werken voor een aantal specifieke knelpunten bij de toepassing van het huidige beleidsdocument. Concreet gaat het vooral over problemen die naar aanleiding van de provinciale structuurplanningsprocessen aan het licht kwamen.

De problemen waarmee men werd geconfronteerd hebben enerzijds betrekking op de implementatie van de zogenaamde 60/40-verhouding inzake het voldoen aan de behoefte aan bijkomende woningen en anderzijds op de taakstelling inzake de oppervlakte aan nieuw te bestemmen bedrijventerreinen.

I.2.1. Wonen

60/40-verhouding

De 60/40-verhouding is een beleidsmatige keuze geweest van de Vlaamse regering bij de vaststelling van het eerste RSV vanuit de idee van de vrijwaring van de open ruimte en het tegengaan van een verdere suburbanisatie. Bij het voldoen van de behoeften aan woongelegenheden wordt rekening gehouden met een bestaande verhouding tussen stedelijk gebied en het buitengebied.

De verhouding in 1991 werd als uitgangspunt genomen. Het is een keuze die weliswaar doorwerkt naar het planningsbeleid, wat betreft het aanduiden van woongebieden, het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden, en dergelijke, maar niet naar het vergunningenbeleid. Het is dus zeker geen cijfer dat zou toelaten om een bepaald aantal vergunningen positief te beoordelen en de volgende negatief. Er is dus absoluut geen sprake van contingeren.

Concreet werd naar aanleiding van de herziening gesteld dat de verdeling of verhouding, zoals die in het woningbestand tussen stedelijke gebieden en het buitengebied bestond eind 1991, bij het invullen van de behoefte aan bijkomende woningen naar 2007 toe minstens wordt gehandhaafd. De regering wou geen verdere suburbanisatie, dus geen stijgend aandeel in het buitengebied.

Twee elementen zijn dus van belang : enerzijds de vaststelling van de situatie in 1991, namelijk de verhouding die er bestond in het woonbestand in het stedelijk gebied tegenover het buitengebied en anderzijds het streefdoel.

Als men kijkt naar het cijfermateriaal in het informatief gedeelte van het RSV, stelde men vast dat in 1991 60 percent van het bestaande woningbestand zich situeerde in gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijke gebied behoren. 40 percent was gelegen in de andere gemeenten, die dus volledig in het buitengebied lagen.

Het streefdoel dat werd geformuleerd in het bestaande RSV, is dat 60 percent van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden, met als planhorizon 2007, moet gelegen zijn in de stedelijke gebieden en 40 percent in het buitengebied.

Dit streefdoel gaf evenwel aanleiding tot een knelpunt. Op de eerste kaart met de bestaande verhoudingen in 1991 (zie bijlage 1) zijn de in het zwart aangeduide gemeenten de gemeenten die geheel of

gedeeltelijk tot het stedelijk gebied (gaan) behoren, de andere gemeenten behoren volledig tot het buitengebied. Het gaat om de volledige gemeenten met de administratieve grenzen als begrenzing. Als wordt nagegaan welke oppervlakte overeenkomt met de gebieden waar men in de doelstelling over spreekt, de stedelijke gebieden, ziet men een kleinere oppervlakte. In het streefdoel gaat men ervan uit dat men 60 percent van de bijkomende woongelegenheden wil situeren in het stedelijk gebied en 40 percent in het buitengebied. De afbakening van de stedelijke gebieden is momenteel bezig. Een aantal afbakeningen zijn afgehandeld of zogoed als afgehandeld, zoals bijvoorbeeld Aalst, een aantal andere afbakeningsprocessen zijn lopende. De kaart met de werkhypothese van stedelijk gebied en buitengebied (zie bijlage 2) is een schema met een proeve van aanduiding van mogelijke definitieve gebieden. De kaart biedt slechts een voorafspiegeling van wat het eventuele eindresultaat zou kunnen zijn.

Als de kaart met het bestaand woningbestand in 1991 wordt vergeleken met de kaart met de werkhypothese van stedelijk gebied en buitengebied (zie bijlage 3), wordt duidelijk dat de totale oppervlakte van de afgebakende stedelijke gebieden kleiner is dan de totale oppervlakte van de gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijk gebied behoren. De reden is dat de grens van het stedelijk gebied uiteraard dwars door een aantal gemeenten loopt, met een deel van die gemeente behorend tot het stedelijk gebied en het andere deel niet.

Rekening houdend met enerzijds de vaststelling dat 60 percent van de bestaande woningvoorraad in 1991 gelegen is in gemeenten die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijk gebied behoren en 40 percent daarbuiten, anderzijds met het streefdoel van 60 percent van de toekomstige woongelegenheden binnen die afgebakende gedeelten van het stedelijk gebied, is het gevolg een sterkere concentratie voor de bijkomende woongelegenheden. Terwijl het de bedoeling was om de voortschrijdende suburbanisatie tegen te gaan, komt men tot een sterkere concentratie, wat tot een vrij zware taakstelling leidt voor een aantal stedelijke gebieden en her en der in het buitengebied weinig marge biedt om ook een aandeel aan nieuwe woongelegenheden te gaan realiseren. Uit een vergelijking van de genoemde kaarten blijkt dat 60 percent van de bijkomende woongelegenheden zou moeten gerealiseerd worden op een kleinere oppervlakte dan waar de 60 percent bestaand woningaandeel in 1991 was gesitueerd.

Partiële herziening met betrekking tot wonen

Om dit knelpunt op te lossen, wou de Vlaamse regering tot herziening overgaan. De 60/40-verhouding als streefdoel wordt geherformuleerd op basis van de volledige gemeente. Er wordt niet meer gesteld dat de 60 percent binnen de afbakening van de stedelijke gebieden hoort, maar wel binnen de gemeente die geheel of gedeeltelijk tot het stedelijk gebied behoort.

De trendbreuk blijft behouden, namelijk het tegengaan van de suburbanisatie, maar het specifieke knelpunt van de zware taakstelling voor (een aantal) stedelijke gebieden wordt daardoor opgelost. Het werd wenselijk geacht een aantal grendels bij in te bouwen, om bijvoorbeeld te vermijden dat het 60 percent-aandeel dat een gemeente, waar de afbakeningsgrens tussen stedelijk gebied en buitengebied doorloopt, gaat opnemen volledig of voor een groot gedeelte zou worden verschoven naar het buitengebiedgedeelte van die gemeente. Daarom behoudt men de verhouding van 1991 binnen de gemeenten die gedeeltelijk tot het stedelijk gebied en gedeeltelijk tot het buitengebied behoren. Binnen die gemeenten moet de verhouding van 1991 worden gehanteerd bij de lokalisatie van nieuwe woongebieden, om zodoende binnen die gemeente verdere suburbanisatie te vermijden.

Gevolgen voor de provincies en gemeenten

Dit heeft als gevolg een daling van de taakstelling voor de stedelijke gebieden. De 60/40-verhouding betekent maximum 40 percent in het buitengebied en minimum 60 percent in het stedelijk gebied. Die daling van de taakstelling van de gemeenten betekent dat de ondergrens van de taakstelling voor de stedelijke gebieden naar beneden gaat. Waar het dus echt moeilijk was om binnen het stedelijk gebied ruimte zoeken voor een bepaald aantal woningen, heeft men een vermindering van de taakstelling. Indien aan de andere kant een gemeente binnen een bepaald stedelijk gebied voldoende ruimte heeft om die taakstelling op te nemen en merkt dat ze eigenlijk ook een groter aandeel kan opnemen, dan kan dat ook. De 60-percent is een minimum-percentage. Daarnaast komt iets meer beleidsruimte voor het buitengebied.

Er zijn specifieke gevolgen voor de provinciale ruimtelijke structuurplannen (herberekening van de taakstellingen). De provincies Limburg en West-Vlaanderen werkten in afwachting van deze herziening met twee scenario's voor de berekening van de taakstelling. Er werd in een tweede, alternatief, scenario voorzien voor het geval dat deze

voorgestelde partiële herziening van kracht zou worden, zodat de provincies meteen kunnen doorwerken met de anders geformuleerde doelstellingen van hun tweede scenario. Voor de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen zijn de gevolgen beperkt.

Beringen

Een tweede element in verband met de invulling van de woonbehoeften, is een heel specifiek punt dat te maken heeft met de selectie van Beringen als stedelijk gebied.

De aanleiding van de herziening op dit punt is dat Beringen in het ontwerp-RSV van 1996, dus voor het openbaar onderzoek, geselecteerd was als kleinstedelijk gebied, waar de gemeente, na het openbaar onderzoek en op basis van een aantal studies, niet langer geselecteerd werd als kleinstedelijk gebied. Dit heeft te maken met het sterk ruimtelijk uiteengelegd karakter van de gemeente Beringen. Aan de andere kant echter werden na het openbaar onderzoek de cijfers in het informatief gedeelte in de verhouding in het woningbestand 1991 niet aangepast. In het bestaand cijfermateriaal werd Beringen meegerekend binnen het stedelijk gebied, wat achteraf echter niet werd aangepast (hoewel Beringen niet werd geselecteerd als kleinstedelijk gebied).

Dit heeft een zekere vertekening tot gevolg omdat Beringen een vrij groot aandeel heeft in het woningbestand van de provincie Limburg, namelijk een kleine 5 percent, wat zeker een relevant aandeel is. Na het openbaar onderzoek werd Beringen geschrapt als kleinstedelijk gebied, waardoor er een verscherping was van de problematiek voor de toepassing van de 60/40-verhouding. Het gevolg zou een sterkere concentratie zijn omdat in een kleiner gebied het 60 percent-aandeel van bijkomende woningen moet worden gerealiseerd. Dit element, gecombineerd met het feit dat er in Limburg duidelijk nood is aan een versterking van de stedelijke structuur, heeft de Vlaamse regering ertoe aangezet om Beringen in de gedeeltelijke herziening opnieuw op te nemen als kleinstedelijk gebied op provinciaal niveau. Daardoor behoort ook Beringen tot de gemeenten die een stuk van het 60-percent-aandeel in de bijkomende woongelegenheden opnemen.

I.2.2. Bedrijvigheid

Nood aan bedrijventerreinen

Bij de vaststelling van het RSV werd gesteld dat er in het Vlaamse Gewest nood is aan circa 7.000 hectare bijkomende terreinen bestemd voor bedrijven om te voldoen aan economische behoeften (planhorizon 2007). Deze 7.000 hectare kwam naast de invulling van 3.000 hectare reeds bestemde maar nog niet ingenomen bedrijventerreinen.

De vorderingen in de bestemming van nieuwe bedrijventerreinen ten opzichte van 1994 worden bijgehouden in een ruimtebalans. De ruimtebalans staat niet gelijk met de ruimteboekhouding. Ruimtebalans is een term die verbonden is met het voldoen aan de taakstellingen inzake economische bedrijvigheid. De ruimteboekhouding slaat op het ruimtegebruik door alle maatschappelijke sectoren.

Bestemmingswijzigingen

In de ruimtebalans staan dus, verdeeld volgens de provincies, taakstellingen voor de aanduiding van nieuwe bedrijventerreinen. Het uitgangspunt is 1994. De bestemmingswijzigingen sinds 1994 gaan af van die provinciale taakstelling.

Er kunnen terzake een drietal verschillende soorten bestemmingswijzigingen worden onderscheiden. De eerste bestemmingswijziging voor bedrijvigheid is de aanduiding van volledig nieuwe terreinen. Bij de tweede soort van bestemmingswijzigingen gaat het om het zone-eigen maken (in gewestplanwijzigingen en in ruimtelijke uitvoeringsplannen) van bestaande bedrijven die tot dan toe zonevreed waren – waaronder de zogenaamde historisch gegroeide bedrijven. De derde vorm van bestemmingswijzigingen betreft de uitbreidingen van bestaande bedrijven.

Hoe wordt elk van die drie categorieën verrekend in ruimtebalans (en dus in de taakstelling per provincie) ? Volledig nieuw aangeduide bedrijventerreinen worden opgenomen in de ruimtebalans, dit was het geval voor de herziening van het RSV en het blijft ook na de herziening. Hetzelfde geldt voor de bestemmingswijziging van de uitbreiding van een bestaand vergund bedrijf. Het is logisch dit soort bestemmingswijzigingen door uitbreiding in de ruimtebalans te blijven verrekenen.

Partiële herziening van het RSV met betrekking tot bedrijvigheid

De tweede categorie van bestemmingswijzigingen, het zoneëigen maken van tot dan zonevreedde bedrijven in hun bestaande vergunde omvang, wordt volgens het huidige RSV in rekening gebracht op de provinciaal opgestelde taakstelling, zoals opgenomen in de ruimtebalans. Aangezien de doelstelling en taakstelling echter bedoeld zijn om nieuwe ruimte te scheppen voor bedrijvigheid om te beantwoorden aan de economische noden, wordt nu de conclusie getrokken dat het onlogisch is om het zoneëigen maken van bestaande bedrijven in hun bestaande omvang op te nemen in de ruimtebalans en dus af te trekken van de taakstelling van de provincie.

Het voorstel van de Vlaamse regering is dan ook naar aanleiding van de partiële herziening van het RSV dit soort bestemmingswijzigingen niet in de ruimtebalans op te nemen en die bestemmingswijzigingen niet af te houden van de provinciale taakstelling.

Gevolgen voor provincies en gemeenten

In de ruimtebalans worden de oppervlaktegegevens van uitvoeringsplannen opgesplitst. Daarbij wordt nagegaan hoeveel van de oppervlakte in de bestemmingswijziging bedoeld is voor bestaande vergunde bedrijven en hoeveel voor nieuwe bedrijvigheid.

Het bestemmen van bestaande vergunde delen (van een bedrijf) heeft geen invloed op de ruimtebalans, waardoor er dus meer ruimte is voor nieuwe of bestaande bedrijven. Door deze herziening krijgt de provincie meer ruimte voor een invulling van de behoefte aan ruimte in nieuwe bedrijvigheid en krijgen de gemeenten, afhankelijk van het provinciaal beleid, meer ruimte voor bedrijven.

II. BESPREKING

Algemeen

De heer *Pieter Huybrechts* stelt vast dat de partiële herziening van het RSV hoofdzakelijk betrekking heeft op cijfermatige opties over wonen en bedrijvigheid. Het aspect wonen wordt in bepaalde mate gecorrigeerd. Deze correctie is beter dan niets. Het

is echter betreurenswaardig dat het basisconcept van de 60/40-verhouding niet ter discussie staat. Het Vlaams Blok is nooit voorstander geweest van de op deze wijze gedwongen en georganiseerde verhuis richting stedelijk gebied. De 60/40-verhouding moet gewijzigd worden, zodat er een grotere marge bestaat voor het buitengebied.

Wat betreft het aspect bedrijvigheid zal de bestemmingswijziging van bestaande bedrijvigheid niet aangerekend worden, wat een goede zaak is. Wel moet erop gelet worden dat de landbouw hier niet het slachtoffer van wordt. Er moet daarom zo spoedig mogelijk werk worden gemaakt van de afbakening van agrarische gebieden.

De heer Huybrechts is van mening dat deze beperkte herziening van het RSV in ieder geval in bepaalde mate aangeeft dat het RSV vanuit een te centralistische visie werd geschreven. Nu wordt meer rekening gehouden met de opmerkingen van alle betrokken sectoren.

Minister *Dirk Van Mechelen* stelt dat de afbakening van het stedelijk gebied automatisch belangrijke elementen van contouren van het buitengebied weergeeft. Met betrekking tot de groengebieden, was een efficiënte en snelle bescherming nodig zodat er gewerkt werd in verschillende fasen, fase 1 en fase 1-bis, vooraleer over te stappen naar fase 2. Fase 1 was de afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), die ondertussen is gebeurd; fase 1-bis waren de zogenaamde groene en gele ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's).

Waar eerst van de veronderstelling werd uitgegaan dat het ging over consensusgebieden tussen de gewenste groene structuur en de gewenste agrarische structuur, is naar aanleiding van het openbaar onderzoek van een eerste reeks van 17 ruimtelijke uitvoeringsplannen gebleken dat dit een te idealistische benadering was. De minister verklaart dat de Vlaamse regering om die reden heeft beslist, op basis van de afspraken gemaakt in de bevoegde werkgroep, om fase 1-bis te laten uitdoven. De lopende RUP's zullen weliswaar nog afgewerkt worden, maar verder wordt onmiddellijk overgestapt naar fase 2, van de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur op basis van een gebiedsgerichte en geïntegreerde visie. Daartoe is een nieuwe methodologie ontworpen waarbij het buitengebied van Vlaanderen wordt ingedeeld in 15 deelruimten. In elk van die regio's zullen werkgroepen die zijn samengesteld uit alle belangrijke actoren worden opgericht, zodanig dat er een zo groot mogelijk maatschappelijk draagveld kan worden ge-

creëerd, zowel bij landbouwers, lokale besturen als bij alle andere betrokken partijen.

De minister haalt verder aan dat de stedelijke afbakeningsprocessen op Vlaams niveau in een stroomversnelling zijn gekomen. Inmiddels is de afbakening van Aalst goedgekeurd, en de afbakeningsprocessen van Kortrijk, Mechelen en Turnhout zijn bijna afgerond. Op die manier kan er ook een invulling van wonen en werken gebeuren in die stedelijke afbakeningsprocessen.

60/40-verhouding

De heer *Patrick Lachaert* vraagt zich af wat gemeenten, die deels in stedelijk gebied en deels in buitengebied komen te liggen, zullen moeten of kunnen doen inzake de planningsinitiatieven die ze reeds genomen hebben voor het gedeelte dat nu tot het stedelijk gebied behoort, maar na afbakening tot het buitengebied zal behoren. Binnen het stedelijk gedeelte moet de taakstelling met betrekking tot het stedelijk gebied vervuld worden en voor het buitengebied vanzelfsprekend de taakstelling met betrekking tot het buitengebied. Administratief gezien vormde eerst de administratieve grens en niet de grens van de afbakeningsplannen, de begrenzing tussen stedelijk gebied en buitengebied. Er ontstaat door de geplande partiële herziening van het RSV mogelijkwerwijze een spanningsveld in die zin dat het tot het stedelijk gebied behorende gedeelte van een gemeente geheel of bijna volledig volgebouwd kan zijn zodat de taakstelling ten aanzien van het stedelijke gebied niet meer of nauwelijks nog vervuld kan worden. Wat moet er dan gebeuren?

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt dat voor het gedeelte van de gemeente dat vervat zit in het stedelijk gebied de normen, schaal en taakstelling gelden die betrekking hebben op het stedelijk gebied en voor het gedeelte dat behoort tot het buitengebied de normen, schaal en taakstelling van het buitengebied. Op de kaarten kan vastgesteld worden dat het om geografisch omsloten gedeelten gaat met een duidelijke fysische en ruimtelijke logica. De afbakeningsgrens zal bijvoorbeeld nooit pal door het centrum van de gemeente lopen. De minister veronderstelt dat er zich in de praktijk dan ook weinig problemen zullen voordoen. In het andere geval zal met een zekere souplesse geval per geval moeten worden bekeken. Als discussies zich zullen voordoen, zullen die vooral gaan over de groene rand van een stedelijk gebied. De heer *Patrick Lachaert* is de mening toegedaan dat er weliswaar een spanningsveld kan zijn tussen stedelijk gebied en buitengebied als er in het stedelijk

gebied binnen een gemeente nauwelijks nog woon-gelegenheid kan gecreëerd worden.

De heer *Jef Van Looy* vreest dat ten gevolge van de partiële herziening de 60 percent (van het stedelijk gebied) zal worden uitgesmeerd over het hele grondgebied van gemeenten die gedeeltelijk tot het stedelijk en gedeeltelijk tot het buitengebied gaan behoren, waardoor ook de ruimte voor land- en tuinbouwbedrijven dreigt aangetast te worden. Bestaat niet het risico dat wordt gepoogd het stedelijk gebied zo groot mogelijk te maken om zoveel mogelijk woonzones te creëren ten koste van het buitengebied ?

Namens de minister wordt geantwoord dat er, dankzij de in te bouwen grendel, niet zal worden uitgesmeerd over het hele grondgebied. De verhouding van 1991 binnen de gemeenten blijft behouden ten aanzien van de gemeenten die deels tot het stedelijk en deels tot het buitengebied behoren. Het is niet de bedoeling dat de vermindering van de taakstelling binnen het stedelijk gebied zou gaan betekenen dat het aandeel dat een gemeente moet gaan opnemen, zou worden gespreid over het buitengebied. De verhouding in 1991 moet ook gerespecteerd worden in het nieuwe aandeel van bijkomende woonegelegenheden.

Bovendien wordt de taakstelling van het stedelijk gebied geformuleerd als een minimum. De verhouding 60/40 betekent minimum 60 percent (stedelijk gebied) en maximum 40 (buitengebied). Met respect voor minimum en maximum kunnen provincies en gemeenten prefect eigen beleidskeuzes maken.

De heer *Patrick Lachaert* blijft van oordeel dat gemeenten moeilijkheden zullen ondervinden om de taakstelling te realiseren binnen de 60/40-verhouding als in een gemeente, deels in stedelijk in gebied en deels in buitengebied gelegen, het gedeelte dat binnen het grootstedelijk gebied gelegen is, zodanig volgebouwd is dat de gemeente nog nauwelijks over vrije bebouwbare oppervlakte beschikt. Door de afbakening van een gedeelte van het grondgebied van de gemeente als buitengebied, wordt het problematisch om minimum 60 percent woonegelegenheden te realiseren binnen het stedelijk gebied van die gemeente.

De heer *Jean Geraerts* vraagt zich af wat de gevolgen zijn als een gemeente zich niet aan de vooropgestelde verhouding kan houden en het maximum van 40 percent respectievelijk het minimum van 60 percent niet haalt. De *minister* repliceert dat ruimtelijke ordening uiteraard geen wiskunde is en dat

het om een streefcijfer gaat. In de ruimtebalans wordt een bepaalde verhouding nagestreefd. Daarnaast heeft men de ruimteboekhouding waarin de werkelijke cijfers worden bijgehouden. Het RSV streeft naar bepaalde verhoudingen. Er wordt getracht een gezonde dynamiek te creëren in het woongebied, waarbij de stedelijke gebieden worden geherwaardeerd en gerevaloriseerd. Er is een interactie nodig tussen stedelijk en buitengebied.

De heer *Gerald Kindermans* merkt op dat de meeste bouwrijpe en niet aangesneden gebieden gelegen zijn in de buitengebieden. Door het hantieren van het maximum van 40 percent en het minimum van 60 percent, kan men tot een situatie komen waarbij wel het maximum van 40 percent maar niet het minimum van 60 percent kan gehaald worden. De spreker meent dat daardoor de druk op de prijzen zal verhogen. De beschikbare percelen in het buitengebied zullen immers niet aangesneden kunnen worden omdat het contingent van 40 percent al bereikt is, terwijl de gronden in het stedelijk gebied duur zullen worden wegens de schaarste aan beschikbare gronden in dat gebied, waardoor er bijgevolg te weinig zijn om het minimum van 60 percent te halen.

Minister *Dirk Van Mechelen* merkt op dat het om een dynamisch en niet om een statisch gegeven gaat. De nagestreefde verhoudingen moeten trouwens op provinciaal niveau bekeken worden. Bouwrijpe percelen in woonzone gelegen in het buitengebied zullen kunnen worden aangesneden. De algemene filosofie van het RSV houdt wel in dat in eerste instantie bouwrijpe percelen binnen de perimeter van het stedelijk gebied worden aangesproken.

Namens de minister wordt daaraan toegevoegd dat de 60/40-verhouding op Vlaams niveau van toepassing is, met een provinciale differentiatie, bijvoorbeeld voor de provincie Antwerpen 65/35, Vlaams-Brabant 50/50, West-Vlaanderen 67/33, Oost-Vlaanderen 61/39 en voor Limburg 57/43. Als uitgangspunt heeft men niet alleen de bestaande verhoudingen in 1991 op Vlaams niveau genomen, maar ook die op provinciaal niveau. Op het moment dat de provincie effectief een doorverdeling naar de gemeenten doet, wordt vanzelfsprekend ook nagegaan wat de mogelijkheden zijn van het stedelijk gebied. Het is niet de bedoeling een fictief cijfer voorop te stellen, maar wel de afbakening zodanig te bepalen dat men effectief ook de opgelegde taakstelling kan behalen.

De heer *Gerald Kindermans* is van oordeel dat het feit dat men minima en maxima hanteert haaks

staat op de gewilde flexibiliteit. *De minister* repliceert dat het om streefcijfers en streefverhoudingen gaat die na ruim wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen vastgelegd zijn in het RSV. Er waren een aantal interpretatieproblemen in verband met wonen en bedrijvigheid. De partiële herziening creëert op dat vlak nu duidelijkheid en geeft een visie aan over hoe dit op het terrein moet worden toegepast.

De heer *Patrick Lachaert* vindt het belangrijk dat ook de percelen die op het gewestplan in de zuivere woonzone liggen, kunnen worden gerealiseerd, niet alleen in stedelijk gebied maar ook in het buitengebied. Namens de minister wordt benadrukt dat deze quota niet gehanteerd mogen worden in het vergunningenbeleid. De 60/40-verhouding betekent een doorwerking naar het planningsbeleid maar niet naar het vergunningenbeleid. *De minister* bevestigt dat er geen gevolgen zijn voor het vergunningenbeleid, behoudens een eventuele impact ten aanzien van de nagestreefde woondichtheid.

De heer *Gerald Kindermans* wijst erop dat op een bepaald moment in de provincie Limburg werd gewerkt met een contingent per gemeente. Minister *Dirk Van Mechelen* repliceert dat dit wellicht geen verband hield met het vergunningenbeleid, maar met de woonbehoeftestudies. In het kader van het planningsbeleid moest daarmee rekening worden gehouden voor de omvang van de uitbreiding.

Historisch gegroeide bedrijven

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat onder de vorige legislatuur op Vlaams niveau 500 ha werd voorzien voor de herlokalisatie en uitbreiding van historisch gegroeide bedrijven. Die afbakening gebeurt door het Vlaamse Gewest, in overleg met de provincie en de gemeente.

Namens de *minister* wordt bevestigd dat de 500 hectare voor historisch gegroeide bedrijven op dit moment op Vlaams niveau in de taakstelling van 7.000 hectare zit. De partiële herziening zal ook hierop van toepassing zijn : als de bestaande omvang van een bedrijf (dat bestond voor 1994) niet wordt uitgebreid, zal het onder de toepassing van het gewijzigde RSV niet van de taakstelling afgaan.

De heer *Jef Van Looy* vraagt zich af over hoeveel hectare het gaat inzake het zoneëigen maken van deze historisch gegroeide bedrijven.

Suburbanisatie

De heer *Johan Malcorps* haalt aan dat in de filosofie van het RSV de (verdere) suburbanisatie moet worden tegengegaan. De indruk is echter dat men nu in de andere richting evolueert, zij het dat een grendel wordt ingebouwd. Is er enig zicht op het aantal woonegelegenheden dat er zou kunnen bijkomen in het buitengebied ? Gaat dit al dan niet leiden tot meer suburbanisatie ?

Namens de minister wordt geantwoord dat de filosofie om verdere suburbanisatie tegen te gaan onverminderd blijft gelden. De verdeling in het woningbestand tussen stedelijke gebieden en buitengebied zoals die bestond eind 1991 blijft gehandhaafd.

Correctie voor verkochte maar niet in gebruik genomen zoneëigen bedrijventerreinen

De heer *Johan Malcorps* stelt dat het logisch is dat de bestemmingswijziging voor bestaande vergunde zonevreemde bedrijven niet wordt verrekend in de ruimtebalans. De MiNa-Raad heeft in zijn advies van 3 oktober 2002 echter de opmerking geformuleerd dat er een complementaire correctie moet worden aangebracht voor de verkochte maar niet in gebruik genomen zoneëigen bedrijventerreinen. Minister *Dirk Van Mechelen* verwijst naar het advies van de Vlacoro terzake. De heer *Johan Malcorps* repliceert dat Vlacoro zich op de achtergrond heeft gehouden en louter heeft geantwoord dat dit buiten het bestek van deze herziening valt. De spreker hoopt dat het dan in ieder geval binnen het bestek van een volgende herziening van het RSV valt. *De minister* haalt aan dat een volgende herziening lopende is en dat bevraging daaromtrent volop bezig is. De heer *Johan Malcorps* concludeert dat de vraag naar die complementaire correctie dus aan bod komt in een volgende herziening van het RSV.

Beringen

Met betrekking tot de afbakening van Beringen, stelt de heer *Jean Geraerts* dat de gemeente Beringen twee grote kernen bevat, namelijk de stad zelf en het gebied rond de mijnen. Vormen deze twee kernen het stedelijk gebied of is het ganse grondgebied van de fusiegemeente Beringen stedelijk grondgebied ? Namens de minister wordt verwezen naar de toekomstige afbakening van het kleinstedelijk gebied Beringen.

Bouwpotentialiteit

Met betrekking tot de Brugse regio, wil de heer *Jacques Devolder* vernemen of alle gemeenten op de hoogte zijn van de mogelijke bouwpotentialiteit op hun grondgebied, wat zeer belangrijk is.

Minister *Dirk Van Mechelen* antwoordt dat de provincie West-Vlaanderen in haar structuurplan twee scenario's voorzien had. Door de goedkeuring van deze partiële herziening, kan het tweede scenario in werking treden, waardoor die problemen worden opgelost.

III. STANDPUNTBEPALING

De heer *Jacques Timmermans*, voorzitter, verklaart dat het Vlaams Parlement na advies van Vlacoro te hebben ontvangen, overeenkomstig artikel 20, § 7, en 22, § 3, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening een standpunt bij de Vlaamse regering kan uitbrengen over het ontwerp tot gedeeltelijke herziening van het RSV.

Een voorstel van resolutie wordt ingediend door de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 1896/1*).

Het voorstel van resolutie vermeldt dat het Vlaams Parlement de door de Vlaamse regering voorlopig vastgestelde herziening van het RSV kan bijtreden.

Met betrekking tot het principieel gunstige advies van de Vlacoro zijn de indieners van mening dat de in de conclusie geformuleerde voorwaarden en opmerkingen niet nopen tot aanpassingen van het beschikkend gedeelte van de voorlopig vastgestelde herziening. Verder in de resolutie wordt ingegaan op de belangrijkste opmerkingen van Vlacoro en de argumenten om geen aanpassingen meer aan te brengen.

IV. STEMMING

Het voorstel van resolutie wordt in commissie aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

De verslaggever,

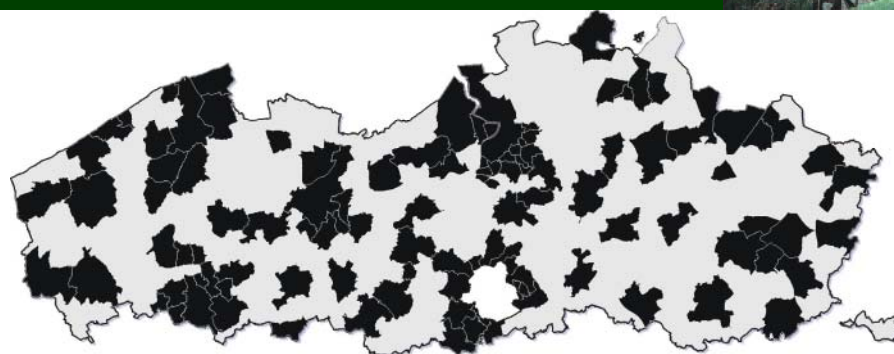
Patrick LACHAERT

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Selectie gemeenten**basis = cijfers bestaand woningbestand 1991**bestaande
woningvoorraad

60 %

40 %

VLAANDEREN

in gemeenten geselecteerd
als deels behorend tot
de stedelijke gebiedenin gemeenten geselecteerd
als volledig behorend tot
het buitengebied

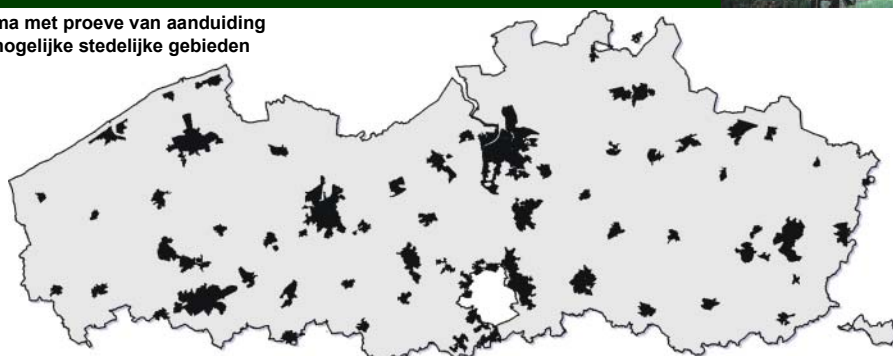
HERZIENING RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN - PROVINCIALE INFORMATIE- EN INSPRAAKVERGADERINGEN

BIJLAGE 2

Onderscheid stedelijk en buitengebied = basis formulering streefdoel

schema met proeve van aanduiding
van mogelijke stedelijke gebieden

bijkomende
wooneenheden

60 % 40 %

VLAANDEREN

in de
stedelijke gebieden
(cfr. afbakeningen)

in het
buitengebied

HERZIENING RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN VLAANDEREN - PROVINCIALE INFORMATIE- EN INSPRAAKVERGADERINGEN

BIJLAGE 3

Vergelijking

